

KUR YRA TATHĀGATA?

Gautama Buda buvo princas.

Jis turėjo valdžią, turtus, šeimą, rūmus ir visus žemiškus malonumus.

Tačiau vieną dieną jis susidūrė su senatve, liga ir mirtimi. Jeigu visa tai neišvengiamai laukia kiekvieno žmogaus, kokia tuomet visų žemiškų malonumų prasmė? Šis klausimas paskatino jį palikti rūmus ir šešerius metus ieškoti atsakymo.

Deimantinėje sutroje Buda Subhūčiui sako:

„Kas mane mato per formą ir ieško manęs garsuose, eina klaidingu keliu ir negali pamatyti Tathāgatos.“

Kitoje vietoje jis sako:

„Subhūti, jeigu kas sako: „Tathāgata ateina, išeina, sėdi ar guli“, tas nesupranta mano mokymo prasmės. Kodėl? Todėl, kad Tathāgata nei iš kur ateina, nei kur nors išeina. Todėl jis vadinamas Tathāgata.“

Ir dar:

„Sąmonė neturi remtis nei forma, nei garsu, nei kvapu, nei skoniu, nei lytėjimu, nei minties objektais. Ji turi kilti niekur nesiremdama.“

Jeigu remtumės vien šiomis Budos mintimis, tuomet akivaizdu, kad Tathāgatos negalima rasti nei kūne, nei juslėse, nei mintyse.

Iš šių Budos žodžių natūraliai išplaukia ir dar viena mintis: Tathāgata nėra pavaldus nei laikui, nei priežasties ir pasekmės logikai. Jeigu nėra atėjimo ir išėjimo, tuomet nebelieka ir klausimų: „Iš kur?“, „Kodėl?“, „Kokia priežastis?“ Atėjimas ir išėjimas, pradžia ir pabaiga, gimimas ir mirtis, priežastis ir pasekmė - visa tai priklauso tam pačiam linijiniam mąstymui.

Tuomet kur yra Tathāgata?

Po pabudimo Gautama Buda galėjo susigrąžinti princo gyvenimą. Tačiau jo nepasirinko.

Ką jis atrado, kad valdžia, turtai ir visi žemiški malonumai jam nebeteko vertės?